

HLADKA I., ROMANIUK V. Complex of tasks for speaking teaching of future teachers using online resources in practical english language lessons.

The article proposes a set of tasks that involves the development of dialogic and monologic speech of future teachers. They will later be able to use the knowledge gained when teaching English to students using online resources. The work is based on a communicative and cognitive approach to learning. According to it, we foresee the gradual formation of knowledge and the development of communicative competence of future teachers. Based on the thematic principle of building the educational process, resources were selected for each topic, on which tasks were developed to practice various skills, including dialogic and monologic speech. According to the stages of competence formation in dialogic speech, we have developed tasks and selected online resources that can be used to implement these tasks.

We also presented fragments of practical classes, where online resources were used and tasks were tested, which give users the opportunity to perform exercises both in a group and independently and get the expected result. Online resources can significantly improve the educational effect due to the clarity and support of audiovisual information. In the context of distance learning, online resources help to maintain or even increase the motivation of most students to learn English.

A thorough analysis of the possibilities of using online resources in English lessons in distance learning conditions was carried out and aspects of their use during the implementation of the educational process were highlighted.

It is noted that modern online resources have great potential and play an important role in the process of learning a foreign language. The modern generation of students, who learn with curiosity and ease, are ready to immerse themselves in the Internet environment because they know its main advantages and opportunities. When teaching a foreign language, teachers use a significant number of Internet resources, because they provide a wide range of methods and tools that can be used to develop students' foreign language communication skills.

Keywords: set of tasks, dialogic and monologic speech, future teachers, students, online resources, motivation, foreign language, distance learning.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-154.2022.04>

УДК 378:615.1

Довжук В. В.

ДИЗАЙН ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ІНТЕГРОВАНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТАХ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Для вдосконалення підготовки магістрів фармації в системі вищої освіти України на засадах впровадження передового досвіду європейських університетів здійснено проектування й розробку моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки майбутніх магістрів фармації в університетах країн Центральної та Східної Європи. Визначено дизайн упровадження науково обґрунтованої моделі в єдності методологічно-організаційного; експериментально-функціонального та моніторингово-оцінного блоків на засадах реалізації узагальненого європейського досвіду.

Застосування обґрунтованої моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи у вищій фармацевтичній освіті України передбачає експериментальне навчання за оновленими змістом і структурою професійної підготовки; вирішення проблемних професійних ситуацій case-study за темами начальних модулів; науково-дослідну магістерську практику на базі наукових лабораторій фармацевтичних підприємств; реалізацію наукових творчих проєктів магістрів фармації в університетах країн Центральної та Східної Європи і України, участь в міжнародних програмах науково-практичних заходів; самоаналіз і коригування професійного розвитку в процесі навчання.

У статті вказано, що формування готовності до професійно-фармацевтичної діяльності майбутніх магістрів фармації в системі університетської освіти передбачає системну комплексну підготовку зі спеціальних фармацевтичних дисциплін. Якісна підготовка майбутніх магістрів фармації у ЗВО зумовлює вдосконалення організації викладання спеціальних навчальних дисциплін. Формування готовності до реалізації фахових компетенцій забезпечує комплексну готовність до майбутньої професійної діяльності. Саме тому впровадження інноваційних технологій в освітню практику є необхідним для модернізації змісту і структури професійної підготовки сучасних магістрів фармації як системного педагогічного процесу.

Ключові слова: *університети країн Центральної і Східної Європи, магістри фармації, модель інтегрованого освітнього процесу підготовки магістрів фармації в університетах країн Центральної та Східної Європи, дизайн впровадження, заклади вищої освіти України.*

Рівень розвитку фармацевтичної науки, практики і освіти та його висвітлення в інформаційному просторі забезпечує обмін науково-практичним досвідом фахівців і науковців, ознайомлення студентів, аспірантів і молодих учених з останніми науковими досягненнями, таким чином стимулюючи розвиток вітчизняної фармацевтичної галузі, впровадження інноваційних технологій прикладних досліджень та освітніх технологій.

Досвід країн ЄС доводить, що в основі належного лікарського забезпечення є якісна підготовка фармацевтичних кадрів до майбутньої професійної фармацевтичної діяльності, адже першоосновою є безпека життя і здоров'я пацієнтів, терапевтична ефективність призначених фармацевтичних препаратів, їх доступність та раціональність витрат для пацієнтів, що гарантується системою забезпечення якості лікарських засобів фармацевтичного виробництва та у подальшому лікарського забезпечення населення [1].

Належна і якісна підготовка майбутніх магістрів фармації у ЗВО зумовлює вдосконалення організації викладання спеціальних навчальних дисциплін. Формування готовності до реалізації фахових компетенцій забезпечує комплексну готовність до майбутньої професійної діяльності. Впровадження інноваційних технологій в освітню практику є необхідним для модернізації змісту й структури професійної підготовки сучасних магістрів фармації, як цілісного, системного педагогічного процесу [2; 3].

Формування готовності до професійно-фармацевтичної діяльності майбутніх магістрів фармації в системі університетської освіти включає системну комплексну підготовку зі спеціальних фармацевтичних дисциплін [4; 5].

У контексті забезпечення доступності лікарських засобів для широких верств населення фармацевтичним підприємствам – виробникам, а також підприємствам, які здійснюють оптову і роздрібну торгівлю фармацевтичної продукції, необхідно постійно знижувати собівартість фармацевтичних продуктів і послуг, що потребує ефективних підходів до викладання фахових (спеціальних) дисциплін, зокрема менеджменту і маркетингу у фармації, організації та економіки фармації для вдосконалення фармацевтичної діяльності, підвищення її економічної ефективності [1; 6; 7; 8].

На сучасному етапі фармакоеконімічні дослідження належать до важливих механізмів вирішення проблеми раціоналізації використання фінансових ресурсів при одночасному підвищенні ефективності та якості медичної допомоги. Науковцями доведено, що показники фармакоеконімічного аналізу в конкретній клінічній ситуації використовуються для вибору найбільш сприйнятливої методи лікування з урахуванням його терапевтичної ефективності та вартості [9; 10].

В організаційній структурі підготовки для формування складових професійної компетентності магістрів фармації у ЗВО актуальним є системне введення в освітній процес інноватики фармацевтичної галузі, організації фармацевтичної справи на засадах упровадження сучасних проєктів модернізації фармацевтичного виробництва, належних фармацевтичних практик лікарського забезпечення відповідно до міжнародних стандартів якості і безпеки лікарських засобів, що безсумнівно забезпечує економічну ефективність фармацевтичного виробництва, оптової, роздрібної реалізації та медичного застосування для підвищення якості лікарського забезпечення населення [1; 8].

У третьому тисячолітті висока відповідальність щодо формування професійної компетентності магістрів фармації, її складових, покладається на вдосконалення сучасної фармацевтичної освіти відповідно до принципів професійної етики, доброчесності, фармацевтичної культури, впровадження передового досвіду та ефективного функціонування глобальної системи вищої фармацевтичної освіти в університетах країн Центральної та Східної Європи [1].

Метою дослідження є проєктування та визначення дизайну впровадження науково обґрунтованої моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки майбутніх магістрів фармації в університетах країн Центральної та Східної Європи.

Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання: здійснити проєктування та визначити дизайн упровадження науково обґрунтованої моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки майбутніх магістрів фармації в університетах країн Центральної та Східної Європи в закладах вищої освіти України.

Методи дослідження – теоретичні: аналіз філософських, медичних, фармацевтичних та психолого-педагогічних наукових джерел з проблем підготовки магістрів фармації, порівняльний аналіз досвіду організації

підготовки магістрів фармації університетів країн Центральної і Східної Європи; проєктування, моделювання інтегрованого освітнього процесу підготовки майбутніх магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи.

Удосконаленню організаційної структури підготовки магістрів фармації сприяє широке впровадження філософії фармацевтичних новацій. Здійснений теоретичний аналіз рівня розвитку фармацевтичної галузі на початку XXI ст. надає можливість визначити перспективні напрями, які відповідають сучасним запитам українського суспільства щодо якісного лікарського забезпечення населення: розробка і впровадження нових діючих речовин, наукове обґрунтування відбору ексципієнтів, введення у промислове виробництво нових лікарських форм, біофармацевтичні, доклінічні і клінічні дослідження на рівні досягнень світового розвитку науки і техніки, охорони здоров'я людини та безпеки застосування лікарських засобів.

З метою вдосконалення підготовки магістрів фармації в системі вищої освіти України на засадах впровадження передового досвіду європейських університетів здійснено проєктування й розробку моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки майбутніх магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи (рис. 1).

Методологічно-організаційний блок поєднує методологічні підходи і принципи, теоретичні основи модернізації змісту та організаційно-педагогічні умови підготовки магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи.

Проєктування методологічних засад формування професійної компетентності магістрів фармації здійснено з інтегрованим поєднанням методологічних підходів: гуманістичного, системного, діяльнісного, компетентнісного, особистісно орієнтованого, інтегрованого, здоров'язбереження в системі вищої фармацевтичної освіти і педагогічних принципів: принцип науковості, гуманізації, природовідповідності дидактичних процесів, здоров'язбереження в системі здобуття освіти; принцип міждисциплінарної організації змісту навчання, інтегрованого пізнання законів природи і суспільства на основі системного освітнього процесу.

Комплексне інтегроване застосування методологічних підходів сприяють раціональній організації системи методичної підготовки та формуванню професійної компетентності магістрів фармації.

Принцип науковості передбачає наукове обґрунтування положень, використання в освітньому процесі професійної підготовки магістрів фармації загально наукових і конкретно наукових методів, виявлення причинно-наслідкових зв'язків, тенденцій розвитку фармацевтичної науки і практики та вдосконалення вищої фармацевтичної освіти; розроблення навчальних планів і програм відповідно до рівня науково-технічного і соціального прогресу.

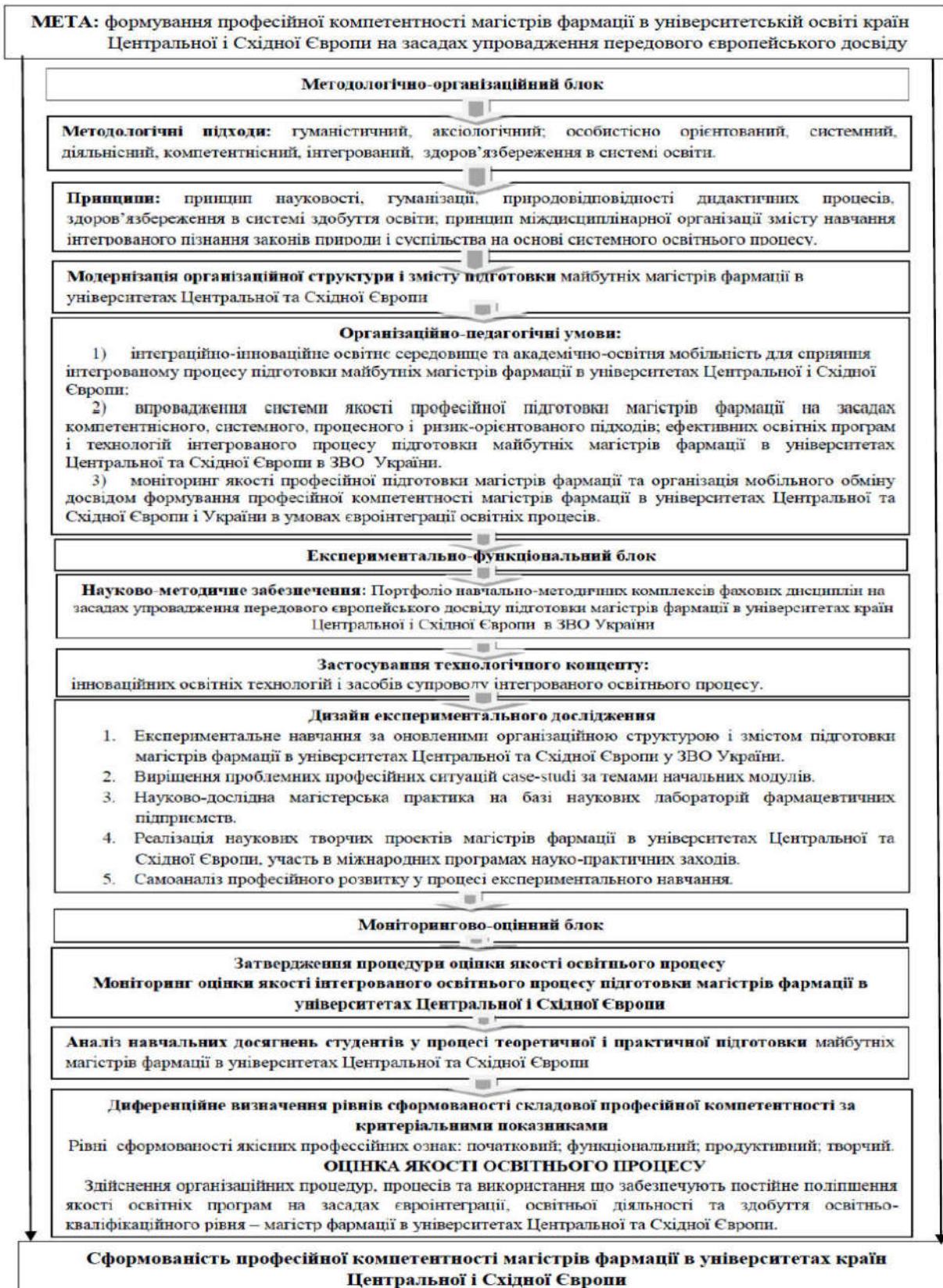

Рис. 1. Модель інтегрованого освітнього процесу підготовки магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи.

Принцип гуманізації зумовлює проєктування освітнього процесу системи методичної підготовки магістрів фармації на засадах визнання учасників освітнього процесу як найвищої цінності та формування у майбутніх магістрів гуманного ставлення у наданні фармацевтичних послуг, здійсненні фармацевтичної опіки пацієнтів.

Принцип природовідповідності передбачає організацію інтегрованого освітнього процесу системи методичної підготовки магістрів фармації у відповідності до природи людини, довкілля, психо-фізіологічних і фізіологічних норм і потреб у розвитку студентської молоді, а також гармонійне застосування засад природовідповідності у здійсненні професійно-фармацевтичної діяльності.

Принцип здоров'язбереження в системі здобуття освіти забезпечує відповідність інформаційних навантажень, педагогічний супровід учасників освітнього процесу на засадах індивідуального здоров'язбереження в системі професійної підготовки магістрів фармації.

Принцип міждисциплінарної організації змісту навчання, інтегрованого пізнання законів природи і суспільства на основі системного освітнього процесу забезпечує системне засвоєння фармацевтичних знань зі спеціальних навчальних дисциплін та їх міждисциплінарних зв'язків в системі системи методичної підготовки магістрів фармації.

Обґрунтовані методологічні підходи і принципи є підґрунтям психолого-педагогічного супроводу формування професійної компетентності майбутніх магістрів фармації у ЗВО.

Впровадження передових освітніх технологій зумовлює застосування інтегрованого поєднання методологічного підґрунтя та передового освітнього досвіду в організації процесу формування професійної компетентності майбутніх магістрів фармації в Україні в умовах євроінтеграції освітніх процесів.

Експериментально-функціональний блок поєднує науково-методичне забезпечення, навчально-методичні комплекси фахових дисциплін підготовки магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи, застосування технологічного концепту: інноваційних освітніх технологій і засобів супроводу освітнього процесу і дизайн експериментального дослідження.

Моніторингово-оцінний блок відображає процедури моніторингу та оцінювання якості освітнього процесу, передбачає аналіз навчальних досягнень студентів і сформованості професійної компетентності, диференційне визначення її рівнів за критеріальними показниками і результатами комплексного тестування та кваліметричного анкетування під час теоретичної і практичної підготовки.

Впровадження моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки майбутніх магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи зумовлює відповідний дизайн експериментального дослідження у ЗВО та його обґрунтування. У процесі проєктування дизайну впровадження розробленої

моделі встановлено, що важливими аспектами, які сприяють вдосконаленню магістерської підготовки, є інтеграція фармацевтичної освіти в європейський освітній простір, що передбачає введення необхідних модернізаційних змін у дидактику спеціальних фармацевтичних дисциплін, які поліпшать якість освітнього процесу підготовки магістрів фармації, формування відповідних навичок та професійної компетентності. Відповідно до обґрунтованого дизайну ініційована серія дистанційних тренінгів, які включали теми навчальних модулів і проблемних семінарів-брифінгів за результатами виконання творчих проєктів, самостійної та індивідуальної роботи під час проходження виробничої практики з магістрантами у послідовному порядку.

Дизайн впровадження обґрунтованої моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи у вищій фармацевтичній освіті України передбачає експериментальне навчання за оновленими змістом і структурою професійної підготовки; вирішення проблемних професійних ситуацій case-study за темами начальних модулів; науково-дослідну магістерську практику на базі наукових лабораторій фармацевтичних підприємств; реалізацію наукових творчих проєктів магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи і України, участь в міжнародних програмах науково-практичних заходів; самоаналіз і коригування професійного розвитку в процесі навчання. Застосування освітніх інновацій, елементів дуальної освіти у процесі магістерської підготовки, широке використання дистанційного навчання та обмін освітнім досвідом з використанням віддаленого доступу до електронних ресурсів, поєднання інформаційних технологій оптимізує освітній процес в умовах євроінтеграції.

Висновки. Визначено дизайн упровадження науково обґрунтованої моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки магістрів фармації в єдності методологічно-організаційного; експериментально-функціонального та моніторингово-оцінного блоків на засадах реалізації узагальненого європейського досвіду.

Застосування обґрунтованої моделі інтегрованого освітнього процесу підготовки магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи у вищій фармацевтичній освіті України, передбачає експериментальне навчання за оновленими змістом і структурою професійної підготовки; вирішення проблемних професійних ситуацій case-study за темами начальних модулів; науково-дослідну магістерську практику на базі наукових лабораторій фармацевтичних підприємств; реалізацію наукових творчих проєктів магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи і України, участь у міжнародних програмах науково-практичних заходів; самоаналіз і коригування професійного розвитку в процесі навчання

Використана література:

1. Довжук В. В. Професійна підготовка магістрів фармації в університетах країн Центральної та Східної Європи: теорія і практика. Монографія. Київ : Вид-во Принт-центр Нестроевий, 2021. 442 с.

2. Довжук Н. Ш., Довжук В. В., Ліпська О. О. Методичні основи організації викладання спеціальних дисциплін магістерської підготовки провізорів у вищих навчальних закладах України. *Педагогічна теорія і практика*. Ind. Copernicus. К. : КіМУ, 2017. Вип. 1 (6). С. 164–180.
3. Коновалова Л. В. Довжук В. В., Воскобойнікова Г. Л. Фармакоєкономіка. Київ, 2020. 120 с.
4. Pharma World-class information and innovative tools to help you throughout your medical career. URL: <https://www.elsevier.com/books-and-journals/pharma>
5. FIP and WHO move forward in developing pharmacy education / Anderson C., Bates I., Beck D. et al. *International Pharmacy Journal*. 2008. Vol. 1, № 8. P.3–5.
6. Desselle Shane P., Andrews Brienna, Lui Julia, Raja Leela G. The scholarly productivity and work environments of academic pharmacists. *Research in Social and Administrative Pharmacy*. 2017. Iss. 13 (5). URL: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1551741117305752via%3Dihub>
7. Formation and development perspectives of eco-pharmacy / A. A. Kotvitska, N. A. Tsubanova, N. M. Kononenko, M. O. Ostapets. *Journal of Education, Health and Sport*. 2019. Vol. 9, № 2. С. 521–531.
8. Воскобойнікова Г. Л. Концептуальні основи фармацевтичної інноватики у промисловій практиці. Науково-методичне видання. Серія: “Майстерні магістеріуму”. К., 2016. 215 с.
9. Perspectives of implementation and development of HTA system in Ukraine: use in decision making / O. Zalis'ka, K. Kosyachenko, O. Piniashko, V. Tolubaiev // Value in Health. 2016. ISPOR 21st Annual International Meeting Research Abstracts, May 2125, 2016, Washington, DC, USA. V. 19, № 3. P. 286.
10. State and prospects of pharmacoeconomics training in Ukraine / O. Zalis'ka, N. Maksymovych, M. Leleka, O. Piniashko // Value in Health. 2015. ISPOR 5th Latin America Conference Abstracts, September 6-8, 2015, Santiago, Chile. V. 18, № 7. P. 854.

References:

1. Dovzhuk V. V. Profesiina pidhotovka mahistriv farmatsii v universytetakh krain Tsentralnoi ta Skhidnoi Yevropy: teoriia i praktyka. Monohrafiia. Kyiv : Vyd-vo Prynt-tsentr Nestroievyyi, 2021. 442 s.
2. Dovzhuk N. Sh., Dovzhuk V. V., Lipska O. O. Metodychni osnovy orhanizatsii vykladannia spetsialnykh dystsyplin mahisterskoi pidhotovky provizoriv u vyshchykh navchalnykh zakladakh Ukrainy. *Pedahohichna teoriia i praktyka*. Ind. Copernicus. К. : КіМУ, 2017. Vyp. 1 (6). S. 164–180.
3. Konovalova L. V. Dovzhuk V. V., Voskoboinikova H. L. Farmakoeconomika. Kyiv, 2020. 120 s.
4. Pharma World-class information and innovative tools to help you throughout your medical career. URL: <https://www.elsevier.com/books-and-journals/pharma>
5. FIP and WHO move forward in developing pharmacy education / Anderson C., Bates I., Beck D. khet al. *International Pharmacy Journal*. 2008. Vol. 1, № 8. P.3–5.
6. Desselle Shane P., Andrews Brienna, Lui Julia, Raja Leela G. The scholarly productivity and work environments of academic pharmacists. *Research in Social and Administrative Pharmacy*. 2017. Iss. 13 (5). URL: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1551741117305752via%3Dihub>
7. Formation and development perspectives of eco-pharmacy / A. A. Kotvitska, N. A. Tsubanova, N. M. Kononenko, M. O. Ostapets. *Journal of Education, Health and Sport*. 2019. Vol. 9, № 2. S. 521–531.
8. Voskoboinikova H. L. Kontseptualni osnovy farmatsevychnoi innovatyky u promyslovii praktytsi. Naukovo-metodychne vydannia. Serii: “Maisterni mahisteriumu”. К., 2016. 215 с.
9. Perspectives of implementation and development of HTA system in Ukraine: use in decision making / O. Zalis'ka, K. Kosyachenko, O. Piniashko, V. Tolubaiev // Value in Health. 2016. ISPOR 21st Annual International Meeting Research Abstracts, May 2125, 2016, Washington, DC, USA. V. 19, № 3. R. 286.
10. State and prospects of pharmacoeconomics training in Ukraine / O. Zalis'ka, N. Maksymovych, M. Leleka, O. Piniashko // Value in Health. 2015. ISPOR 5th Latin America Conference Abstracts, September 6-8, 2015, Santiago, Chile. V. 18, № 7. P. 854.

DOVZHUK V. V. The design of the implementation of the model of the integrated educational process of training masters of pharmacy in universities of Central and Eastern European countries in higher education institutions of Ukraine

In order to improve the training of masters of pharmacy in the system of higher education of Ukraine, on the basis of the implementation of the best practices of European universities, the design

and development of a model of the integrated educational process of training future masters of pharmacy in the universities of Central and Eastern Europe was carried out. The design of the introduction of a scientifically based model in the unity of the methodological and organizational was determined; experimental-functional and monitoring-evaluation blocks based on the implementation of generalized European experience.

The application of a well-founded model of the integrated educational process of training masters of pharmacy in the universities of Central and Eastern Europe in the higher pharmaceutical education of Ukraine involves experimental training according to the updated content and structure of professional training; solving problematic professional case-study situations on the topics of the initial modules; research master's practice on the basis of scientific laboratories of pharmaceutical enterprises; implementation of scientific and creative projects of masters of pharmacy in universities of Central and Eastern Europe and Ukraine, participation in international programs of scientific and practical activities; self-analysis and adjustment of professional development in the learning process.

The article states that the formation of readiness for professional pharmaceutical activity of future masters of pharmacy in the system of university education requires systematic comprehensive training in special pharmaceutical disciplines. High-quality training of future masters of pharmacy in higher education institutions requires the improvement of the organization of teaching special educational disciplines. The formation of readiness for the implementation of professional competences ensures comprehensive readiness for future professional activity. That is why the introduction of innovative technologies into educational practice is necessary for the modernization of the content and structure of the professional training of modern masters of pharmacy as a systematic pedagogical process.

Keywords: universities of Central and Eastern European countries, masters of pharmacy, model of the integrated educational process of training masters of pharmacy in universities of Central and Eastern European countries, implementation design, higher education institutions of Ukraine.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-154.2022.05>

УДК 811.161.2:81'38

Волошина В. В.

ПОНЯТТЯ ПРО МОВНУ ОСОБИСТІТЬ У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

У мовознавстві та літературознавстві проблеми лінгвостилістики і практичне дослідження мови окремих визначних письменників завжди актуальні. Вивчення особливостей ідеостилю на початку ХХ сторіччя пробудило розвідки художнього та поетичного слова.

Дослідження індивідуального стилю письменника як галузь українського мовознавства актуалізувались у 40-х – 50-х рр. двадцятого століття, коли з'явилися праці про творчість Т. Шевченка, І. Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, І. Франка, Лесі Українки, М. Коцюбинського, П. Тичини, Ю. Яновського.

Поняття літературний стиль містить у собі низку складових частин: індивідуальна манера викладу думок окремого письменника, сукупність художніх засобів, характерних рис його творів, жанрів.

Майстерність письменника зумовлює не лише добір мовних засобів із загальнонаціональної скарбниці мови, а й поєднання їх у середині художнього цілого, створення таких особливостей стилю, що вирізняли б його серед інших митців, робили б його стиль індивідуальним. Зміст художнього твору, його образи, ставлення автора до зображуваних